

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου
Τηλέφωνο : 213-2125648
Email : egdix.gram@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2651/17.06.2026 Αναφορά Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

Σε απάντηση της εν θέματι Αναφοράς του Βουλευτή κ. Βασιλείου Βιλιάρδου, απευθυνόμενης προς τους κ.κ. Υπουργούς Δικαιοσύνης, Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα «Αίτημα να ενημερωθώ για το αν υπάρχει η πρόθεση λήψης των απαραίτητων πολιτικών πρωτοβουλιών, προκειμένου να αναθεωρηθεί επί συνόλου η ακολουθούμενη πρακτική των τραπεζών όσον αφορά στις απαιτήσεις τους για υπερήμερα δάνεια στη λογική των χειρισμών που ρυθμίζονται εκ νέου από την Απόφαση υπ' αρ. 6/2026 του Αρείου Πάγου», σας γνωρίζουμε, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Αναφορά και στη συνημμένη επιστολή, τίθεται ζήτημα εφαρμογής της υπ' αρ. 6/2026 απόφασης της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου ως προς τον τρόπο υπολογισμού των τόκων στις ρυθμίσεις οφειλών του ν. 3869/2010, και ειδικότερα ζητείται να ληφθούν πολιτικές πρωτοβουλίες ώστε: α) να επανυπολογιστούν οι δόσεις των υφιστάμενων ρυθμίσεων που έχουν προκύψει κατ' εφαρμογή του ν. 3869/2010, με εκτοκισμό μόνο επί της ανεξόφλητης μηνιαίας δόσης, β) να συμψηφιστούν ή να επιστραφούν τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και γ) να προβλεφθούν κυρώσεις για τυχόν μη συμμόρφωση τραπεζών ή εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων.

A. Ως προς τον τρόπο υπολογισμού των τόκων και την εφαρμογή της απόφασης της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου

Ήδη, με τις διατάξεις του ν. 5313/2026, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έλαβε συγκεκριμένα μέτρα, ώστε να αποσαφηνιστεί νομοθετικά ο τρόπος καταβολής των μηνιαίων δόσεων για τα δάνεια που υπάγονται σε ενεργή ρύθμιση, η οποία δεν έχει περατωθεί στο πλαίσιο του άρθρου 9 του ν. 3869/2010 ή δεν έχουν πληρωθεί οι προϋποθέσεις για να κηρυχθούν έκπτωτες κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου, σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου.

Ειδικότερα, με το άρθρο 126 του ν. 5313/2026 προβλέπεται ότι οι απαιτήσεις που ρυθμίζονται με δικαστική απόφαση κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010 εξοφλούνται με μηνιαίες δόσεις επί των οποίων υπολογίζεται τόκος. Ο τόκος που προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010 υπολογίζεται επί της ορισθείσας από το δικαστήριο μηνιαίας δόσης.

Με τον τρόπο αυτό αποσαφηνίζεται νομοθετικά ότι ο τόκος δεν υπολογίζεται επί του συνολικού εναπομείναντος κεφαλαίου, αλλά επί της μηνιαίας δόσης που έχει οριστεί από το δικαστήριο, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στη διάταξη.

Κάθε μηνιαία καταβολή περιλαμβάνει μέρος κεφαλαίου στο ύψος που έχει προσδιοριστεί από τη δικαστική απόφαση και τον τόκο που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα από την προηγούμενη καταβολή έως την καταβολή της επόμενης δόσης. Ειδικά για την πρώτη μηνιαία δόση επί της οποίας υπολογίζεται περίοδος τοκοφορίας, η περίοδος αυτή ορίζεται σε τριάντα ημέρες. Η καταβολή κάθε δόσης αποσβένει αντιστοίχως τον αναλογούντα τόκο της περιόδου, καθώς και μέρος του κεφαλαίου. Πλέον, με την ψηφισθείσα ρύθμιση, κανένας συνεπής δανειολήπτης με ενεργή ρύθμιση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης δεν χρειάζεται να προσφύγει εκ νέου στα δικαστήρια προκειμένου να αναγνωριστεί η εφαρμογή της κρίσης της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου στη δική του περίπτωση. Το ζήτημα ρυθμίζεται νομοθετικά, καθολικά και εφαρμόσιμα, αποσαφηνίζοντας πέραν αμφιβολίας τον τρόπο υπολογισμού των τόκων στις ενεργές ρυθμίσεις του ν. 3869/2010 που καταλαμβάνονται από τη διάταξη.

B. Ως προς τον επανυπολογισμό και τον συμψηφισμό τυχόν υπερβαλλόντων ποσών

Αναφορικά με τον επανυπολογισμό των οφειλών, η ψηφισθείσα ρύθμιση περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις.

Για ενεργές ρυθμίσεις που δεν έχουν περατωθεί ή δεν έχουν πληρωθεί οι προϋποθέσεις για να κηρυχθούν έκπτωτες κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου, εφόσον έχουν καταβληθεί ποσά που υπερβαίνουν τα οριζόμενα σύμφωνα με τον νέο τρόπο υπολογισμού, η σχετική διαφορά λαμβάνεται υπόψη υπέρ του δανειολήπτη.

Ειδικότερα, το υπερβάλλον ποσό αφαιρείται από τις τελευταίες, κατά χρονολογική σειρά, δόσεις προς καταβολή, απομειώνοντας τον συνολικό αριθμό των εναπομενουσών δόσεων. Περαιτέρω, η διαφορά

των τόκων που καταβλήθηκαν και αυτών που έπρεπε να καταβληθούν σύμφωνα με τον νέο τρόπο υπολογισμού εκλαμβάνεται ως αποπληρωμή κεφαλαίου και απομειώνει το υπόλοιπο της οφειλής, όπως έχει διαμορφωθεί κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος της διάταξης.

Με τον τρόπο αυτό, η ρύθμιση μειώνει ουσιαστικά το συνολικό κόστος αποπληρωμής, καθώς ο τόκος υπολογίζεται επί της μηνιαίας δόσης και όχι επί ολόκληρου του κεφαλαίου, ενώ τα ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν επιπλέον αναγνωρίζονται αναδρομικά υπέρ του δανειολήπτη, μειώνοντας το υπόλοιπο της οφειλής ή τον αριθμό των εναπομενουσών δόσεων.

Για όσους έχουν ενεργή ρύθμιση και είναι συνεπείς στις πληρωμές τους, τα ποσά που καταβλήθηκαν επιπλέον αναγνωρίζονται με τη συγκεκριμένη νομοθετική παρέμβαση. Υπολογίζεται η διαφορά μεταξύ του ποσού που καταβλήθηκε και του ποσού που θα έπρεπε να έχει καταβληθεί με βάση τον προβλεπόμενο τρόπο εκτοκισμού, και το ποσό αυτό αφαιρείται από το υπόλοιπο της οφειλής ή από τις τελευταίες δόσεις, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στη διάταξη.

Διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 126 του ν. 5313/2026, τυχόν ποσά που έχουν καταβληθεί μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος της διάταξης, δυνάμει άλλων μεθόδων υπολογισμού τοκοφορίας, και αφορούν ρυθμίσεις που έχουν περατωθεί ή έχουν πληρωθεί οι προϋποθέσεις για να κηρυχθούν έκπτωτες κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου, δεν αναζητούνται.

Η πρόβλεψη αυτή δικαιολογείται από την ανάγκη ασφάλειας δικαίου και σταθερότητας των έννομων αποτελεσμάτων σε υποθέσεις που έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή στις οποίες έχουν ήδη πληρωθεί οι προϋποθέσεις έκπτωσης. Η αναδρομική επανεξέταση τέτοιων υποθέσεων θα δημιουργούσε σοβαρή νομική και συστημική αβεβαιότητα, ιδίως σε περιπτώσεις που βασίζονται σε δικαστικές αποφάσεις παλαιότερων ετών ή στις οποίες έχουν ήδη παραχθεί έννομα αποτελέσματα για τα μέρη.

Περαιτέρω, για απαιτήσεις που αφορούν ενεργές ρυθμίσεις που δεν έχουν περατωθεί ή δεν έχουν πληρωθεί οι προϋποθέσεις για να κηρυχθούν έκπτωτες και οι οποίες έχουν μεταβιβαστεί στο πλαίσιο του ν. 4649/2019, προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις ως προς την απόδοση τυχόν υπερβαλλόντων ποσών από τα πιστωτικά ιδρύματα προς τους αποκτώντες, σύμφωνα με τις ειδικότερες προϋποθέσεις του άρθρου 126.

Γ. Ως προς τις λοιπές ρυθμίσεις οφειλών και την αποφυγή πρόσθετων επιβαρύνσεων

Με το άρθρο 127 του ν. 5313/2026 προβλέπεται, επιπλέον, ειδική ρύθμιση για τις ρυθμίσεις οφειλών που καταρτίζονται κατ' εφαρμογή του Μέρους Ζ' του ν. 4605/2019 και των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Δευτέρου του Βιβλίου Πρώτου του ν. 4738/2020, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων.

Στις ρυθμίσεις αυτές, η μηνιαία δόση υπολογίζεται ως τοκοχρεολυτική δόση επί του συνολικού ποσού της ρυθμιζόμενης οφειλής, όπως αυτό προσδιορίζεται κατά τον χρόνο οριστικοποίησης της ρύθμισης.

Ο υπολογισμός της μηνιαίας δόσης διενεργείται με βάση το επιτόκιο, τη διάρκεια αποπληρωμής και τους λοιπούς όρους που προβλέπονται από τους οικείους νόμους και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους.

Κάθε καταβαλλόμενη δόση περιλαμβάνει μέρος κεφαλαίου και μέρος τόκων και λογίζεται ως δόση τοκοχρεολυτικής εξόφλησης της συνολικής ρυθμιζόμενης απαίτησης. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη επιβάρυνση, επανυπολογισμός ή αναζήτηση τόκων πέραν εκείνων που ενσωματώνονται στον υπολογισμό της εγκεκριμένης ρύθμισης.

Η πλήρης και εμπρόθεσμη καταβολή των δόσεων που προβλέπονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης ή στη ρύθμιση συνεπάγεται την ολοσχερή εξόφληση της ρυθμιζόμενης απαίτησης, κατά τα προβλεπόμενα στη ρύθμιση, χωρίς οποιαδήποτε πρόσθετη αξίωση τόκων ή άλλης χρηματικής επιβάρυνσης για το ίδιο χρονικό διάστημα.

Με τις διατάξεις αυτές ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου, διασφαλίζεται η προβλεψιμότητα για τον οφειλέτη και αποτρέπεται η εκ των υστέρων αναζήτηση πρόσθετων τόκων ή επιβαρύνσεων πέραν όσων έχουν ενσωματωθεί στην εγκεκριμένη ρύθμιση.

Δ. Ως προς τη συμμόρφωση τραπεζών και εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων και το ζήτημα κυρώσεων

Η νομοθετική ρύθμιση των άρθρων 126 και 127 του ν. 5313/2026 θέτει πλέον σαφές και δεσμευτικό πλαίσιο εφαρμογής ως προς τον τρόπο υπολογισμού των τόκων και την αντιμετώπιση των ποσών που έχουν καταβληθεί καθ' υπέρβαση, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις διατάξεις αυτές.

Η τυχόν μη εφαρμογή ή πλημμελής εφαρμογή των προβλέψεων του νόμου από πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων ή λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς εξετάζεται από τα κατά νόμο αρμόδια εποπτικά, ελεγκτικά ή δικαστικά όργανα, κατά λόγο αρμοδιότητας.

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους δεν ασκεί εποπτεία επί των πιστωτικών ιδρυμάτων ή των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων ούτε έχει αρμοδιότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων ή προστίμων για ζητήματα συμμόρφωσης με δικαστικές αποφάσεις ή με το ειδικό εποπτικό πλαίσιο. Τα ζητήματα αυτά αξιολογούνται από τις καθ' ύλην αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων εποπτικών και ελεγκτικών φορέων, καθώς και των δικαστηρίων όπου απαιτείται.

Πάντως, με τον ν. 5072/2023 έχει ήδη ενισχυθεί σημαντικά το πλαίσιο διαφάνειας και ενημέρωσης των δανειοληπτών έναντι των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων. Οι διαχειριστές υποχρεούνται να παρέχουν προσωποποιημένη ενημέρωση για βασικά στοιχεία της οφειλής, όπως κεφάλαιο, τόκους, χρεώσεις, επιτόκιο, καταβολές και τρέχον υπόλοιπο, μέσω των προβλεπόμενων ψηφιακών πλατφορμών και διαδικασιών. Η υποχρέωση αυτή αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφάνειας και στη δυνατότητα του οφειλέτη να γνωρίζει με σαφήνεια την κατάσταση της οφειλής του.

Ε. Συμπέρασμα

Με τις διατάξεις των άρθρων 126 και 127 του ν. 5313/2026, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρύθμισε νομοθετικά, καθολικά και εφαρμόσιμα ένα κρίσιμο ζήτημα για τους δανειολήπτες, αποσαφηνίζοντας τον τρόπο υπολογισμού των τόκων στις ενεργές ρυθμίσεις του ν. 3869/2010 που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης, σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου.

Η ρύθμιση διασφαλίζει ότι ο τόκος υπολογίζεται επί της μηνιαίας δόσης, αναγνωρίζει υπέρ του δανειολήπτη τυχόν υπερβάλλοντα ποσά που έχουν καταβληθεί, τα οποία λογίζονται ως αποπληρωμή κεφαλαίου ή αφαιρούνται από τις τελευταίες δόσεις, και περιορίζει την ανάγκη νέας δικαστικής προσφυγής για τους συνεπείς δανειολήπτες με ενεργές ρυθμίσεις που καταλαμβάνονται από τον νόμο. Παράλληλα, με το άρθρο 127 του ίδιου νόμου αποσαφηνίζεται ο τρόπος υπολογισμού της μηνιαίας δόσης σε ρυθμίσεις του ν. 4605/2019 και του ν. 4738/2020 και αποκλείεται η πρόσθετη επιβάρυνση ή αναζήτηση τόκων πέραν όσων ενσωματώνονται στην εγκεκριμένη ρύθμιση.

Κατά συνέπεια, τα βασικά ζητήματα που τίθενται στην Αναφορά έχουν ήδη αντιμετωπιστεί με πρόσφατη νομοθετική παρέμβαση. Τα ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής της ρύθμισης σε κάθε ατομική περίπτωση, καθώς και τυχόν ζητήματα μη συμμόρφωσης εμπλεκόμενων φορέων, εξετάζονται από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα, κατά λόγο αρμοδιότητας.

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τη διαμόρφωση και παρακολούθηση θεσμικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, αξιοποιώντας την εμπειρία της στη λειτουργία των σχετικών μηχανισμών και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη προστασίας των οφειλετών, την ασφάλεια δικαίου, τη νομιμότητα και τις ευρωπαϊκές και διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση